

ພານອຶມ - ເລກສີ່

ພັນທະສັນຍາ

Jeff Pippenger

2025-03-04

ໃນປະຫວັດສາດຂອງ Panium ໄດ້ມີການສ້າງພັນທະມົດຂຶ້ນລະຫວ່າງ Antiochus Magnus ແລະ Philip ແຫ່ງ Macedon. ການຮັບໄດ້ຖືກດຳເນີນໂດຍກົງໂດຍ Antiochus ຕໍ່ຕ້ານ Ptolemy V ຜູ້ເປັນກະສັດເດັກນ້ອຍ, ແລະ Philip ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນແງ່ທີ່ວ່າການສົງຄາມຂອງເຂົາໃນພາກສ່ວນອື່ນໆຂອງອານາຈັກໄດ້ຂັດຂວາງບໍ່ໃຫ້ກອງທັບອື່ນໆເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອກະສັດເດັກນ້ອຍແຫ່ງອີຢິບ. ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ Putin, ກະສັດອົງສຸດທ້າຍແຫ່ງທິດໃຕ້—ຜູ້ຖືກພິມແບບໄວໂດຍກະສັດເດັກນ້ອຍແຫ່ງອີຢິບ (ເດັກນ້ອຍໝາຍເຖິງ ຮຸ່ນສຸດທ້າຍໃນຄວາມໝາຍທາງຄຳພະຍາກອນ) ຖືກພ່າຍແພ້ໂດຍ Trump ຜູ້ຖືກແທນຄຳໂດຍ Antiochus Magnus ຜູ້ໄດ້ເອົາຊະນະ Ptolemy V ທີ່ Panium ແລະເຫມືອນກັນກັບທີ່ Reagan ໄດ້ເອົາຊະນະ USSR ໃນປີ 1989.

ຟີລິບ ໝາຍຄວາມວ່າ “ຜູ້ຮັກມ້າ” ແລະ “ມ້າ” ເປັນສັນຍະລັກທັງຂອງອຳນາດທາງທະຫານ ແລະອຳນາດທາງເສດຖະກິດ. ມ້າໃຊ້ລາກລົດຮົບ ແລະທະຫານກໍຂຶ້ນ, ແລະມ້າຍັງໃຊ້ຂົນຍ້າຍສິນຄ້າໄປສູ່ຕະຫຼາດອື່ນໆ. “ມ້າ” ເປັນສັນຍະລັກຂອງ “ລົດຮົບ, ເຮືອ ແລະພົນຂຶ້ນ” ຊຶ່ງເປັນສັນຍະລັກທັງຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາໃນຄວາມສຳພັນແບບຕົວແທນຂອງມັນກັບກະສັດແຫ່ງທິດເໜືອດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ສັນຍາ.

ພັນມົດຂອງ Trump ມີການເປັນແບບຢ່າງສອງປະການໃນ Philip ແຫ່ງ ມາເຊໂດນ ແລະ Herod Philip the Tetrarch. ບ່ອນຈະເປັນ Herod Philip ຫຼື Philip ແຫ່ງ ມາເຊໂດນ ສັນຍາລັກນີ້ຊີ້ບອກເຖິງຜູ້ໜຶ່ງຜູ້ຮັກອຳນາດທີ່ຖືກຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຕົນໂດຍ Caesar ຫຼື Antiochus ຕາມລຳດັບ. Philip ຮັກມ້າ, ແລະ Philip ຄົນໜຶ່ງມາຈາກ ມາເຊໂດນ, ຊຶ່ງໄດ້ດຳລົງບົດບາດອັນເປັນສູນກາງແລະເປັນຮາກຖານໃນອານາຈັກຂອງ Alexander the Great.

ມັນແມ່ນດົນແດນບ້ານເກີດເມືອງນອນຂອງລາວ, ອານາຈັກທີ່ລາວຮັບສືບທອດມາຈາກພຣະບໍດີຂອງລາວ, Philip II, ແລະເປັນຖານບ່ອຍຕົວສຳລັບຈັກກະພັດອັນກວ້າງໃຫຍ່ຂອງລາວ. ຕັ້ງຢູ່ໃນພາກເໜືອຂອງກຣີ, ມາເຊໂດນມີຄວາມໂດດເດັ່ນໃນຖານະເປັນສູນກາງທາງການເມືອງແລະທາງທະຫານ ທີ່ Alexander ໄດ້ເກີດ (ໃນ Pella, 356 BC) ແລະເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ແລະມັນໄດ້ຈັດຫາຊັບພະຍາກອນເບື້ອງຕົ້ນ, ກຳລັງຄົນ, ແລະໂຄງສ້າງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນແຮງຂັບຄືນໃຫ້ແກ່ການພິຊິດຂອງລາວ. ໂດຍສາລະສຳຄັນ, ມາເຊໂດນແມ່ນແຖນກາງຂອງອານາຈັກຂອງ Alexander—ເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງມັນ, ເຄື່ອງຈັກທາງທະຫານຂອງມັນ, ແລະເປັນພູມິພາກທີ່ຍືດໂຍງອັດຕະລັກຂອງລາວໃນຖານະກະສັດຊາວມາເຊໂດນ, ເຖິງແມ່ນວ່າອານາຈັກຂອງລາວຈະຂະຫຍາຍອອກໄປໄກເກີນຂອບເຂດຂອງມັນກໍຕາມ.

ມາເຊໂດນເປັນຕົວແທນຂອງພື້ນທີ່ທາງທິດເໜືອໃນອານາຈັກສ່ວນຂອງອາເລັກຊານເດີ. ດັ່ງນັ້ນ ຟີລິບຄົນໜຶ່ງຈຶ່ງເປັນເຈົ້າແຄວ້ນ Tetrarch ຊຶ່ງໝາຍເຖິງ “ໜຶ່ງສ່ວນສີ່” ແລະຟີລິບອື່ນໆຄົນໜຶ່ງກໍແມ່ນ “ໜຶ່ງໃນສີ່ສ່ວນ” ຂອງລົມທັງສີ່ແຫ່ງອານາຈັກເກົ່າຂອງອາເລັກຊານເດີ.

ເຮໂຣດເປັນຕົວແທນຂອງຜູ້ທີ່ປະຕິເສດພັນທະສັນຍາ. ເອຊາວ, ສາຍເລືອດທີ່ນຳໄປສູ່ເຮໂຣດ, ໄດ້ປະຕິເສດສົດແຫ່ງບຸດທິວິປັດຂອງຕົນ. ຕັ້ງແຕ່ຕອນເລີ່ມຕົ້ນທີ່ສຸດຂອງປະຫວັດສາດແຫ່ງປະຊາຊົນພັນທະສັນຍາທີ່ຖືກເລືອກ,

ເອຊາວໄດ້ກາຍເປັນສັນຍາລັກຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ປະຕິເສດພັນທະສັນຍາທຶພຣະຄຣິດໄດ້ສັນພຣະຊົນເພື່ອຍືນຍັນ. ໃນຈຸດເວລາທີ່ພຣະເຈົ້າກຳລັງຈະຂະຫຍາຍປະຊາຊົນພັນທະສັນຍາທຶພຣະອົງຊົງເລືອກໃຫ້ເປັນສົບສອງເຜົ່າ, ເອຊາວໄດ້ກະບົດ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງອິສຣາເອນບູຮານ, ເມື່ອທຶກາງແຂນພວກຢິວໄດ້ອ້າງວ່າພວກເຂົາ "ບໍ່ມີກະສັດອື່ນນອກຈາກກາຍຊາ,"

ຊາດຢິວຈຶງກາຍເປັນສັນຍາລັກໃນຕອນທ້າຍຂອງສົງຄ໌ໄດ້ຖືກວາງແບບໄວ້ໂດຍເອຊາວໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນ. ພົງສາວະດານຂອງເຮໂຣດປະກອບຂຶ້ນດ້ວຍສາຍເລືອດຂອງເອຊາວແລະຂອງພວກຢິວ, ເປັນສາຍເລືອດທີ່ຖືກເປັນສັນຍາລັກໂດຍຜູ້ລະເມີດພັນທະສັນຍາຜູ້ກະບົດໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນ ແລະໂດຍປະຊາຊົນພັນທະສັນຍາຜູ້ກະບົດໃນຕອນທ້າຍ.

ເຮໂຣດມະຫາລາດໄດ້ກຳນົດພາສີອັນເປັນເຫດໃຫ້ໃຢ່ເຊບແລະນາງມາຣີມາຍັງເບັດເລເຮັມ, ແລະໜຶ່ງໃນບັນດາບຸດຊາຍທັງສາມຂອງລາວຄືເຮໂຣດ ອັນຕີປາສ, ບຸດຊາຍຂອງເຮໂຣດມະຫາລາດ, ໄດ້ປົກຄອງຢູ່ໃນສະໄໝແຫ່ງໄມ້ກາງແຂນ.

ຊ່ວງເວລາແຫ່ງພຣະຊົນຊີບຂອງພຣະຄຣິດນັບແຕ່ການບັງເກີດຂອງພຣະອົງຈົນເຖິງການສັນພຣະຊົນ ໄດ້ຖືກເປັນພາບສັນຍາລັກໂດຍຄອບຄົວຂອງເຮໂຣດ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຊີບອກວ່າປະຫວັດສາດນີ້ແມ່ນເວລາແຫ່ງການຢູ່ມຢາມຊົນຊາດທີ່ຖືກຊົງເລືອກ, ການຢູ່ມຢາມຊົງໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວພວກຢິວບໍ່ເຄີຍເຫັນ.

ເຮໂຣດຜູ້ຍິງໃຫຍ່ໄດ້ສັງຫານເດັກນ້ອຍເພື່ອຕອບໂຕ້ການບັງເກີດຂອງພຣະເຢຊູ ເປັນການເຮັດໃຫ້ປະຫວັດສາດແຫ່ງການບັງເກີດຂອງໂມເຊຖືກທຳຊ້ຳອີກ ເມື່ອອີຢິບກຳລັງສັງຫານເດັກນ້ອຍ. ການຂ້າລ້າງເດັກນ້ອຍຄັ້ງທຳອິດເປັນຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະສັງຫານຜູ້ທີ່ຖືກຄາດໝາຍວ່າເປັນຜູ້ຊົງເລືອກ ແລະ ການຂ້າລ້າງເດັກນ້ອຍຄັ້ງສຸດທ້າຍກໍເປັນຄວາມພະຍາຍາມອີກຄັ້ງໜຶ່ງທີ່ຈະສັງຫານຜູ້ທີ່ຖືກຄາດໝາຍວ່າເປັນຜູ້ ຊົງເລືອກ. ຄົນໜຶ່ງແສນສີໝືນສີຟ້າຮ້ອງເພງຂອງໂມເຊ ແລະຂອງພຣະເມສານ້ອຍ ແລະໃນຄວາມໝາຍເຊິ່ງຄຳພະຍາກອນ "ເພງ" ເປັນຕົວແທນຂອງປະສົບການ. ຄົນໜຶ່ງແສນສີໝືນສີຟ້າມີຊື່ວິດີຢູ່ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ຄອບຄອງປະສົບການຄູ່ຂະໜານ. ໜຶ່ງໃນຄວາມຄູ່ຂະໜານນັ້ນໄດ້ມາເຖິງໃນວັນທີ 22 ມັງກອນ 1973 ພ້ອມກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານສູງສຸດທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການທຳແທ້ງໃນສະຫະລັດອາເມຣິກາ. ໃນຊ່ວງສະຖິຕິເກົ່າບໍ່ຕໍ່ມາ ມີຜູ້ອາດເປັນຜູ້ສະໝັກປະມານ 66 ລ້ານຄົນ ໃນບັນດາຄົນໜຶ່ງແສນສີໝືນສີຟ້າ ຖືກສັງຫານຜ່ານການທຳແທ້ງທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານກາງ.

ອຳນາດເປັນສັນຍາລັກແທນກຳລັງທາງທະຫານ:

ແລະສັດຮ້າຍທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຫັນນັ້ນ ກໍ່ເໝືອນດັ່ງເສືອດາວ, ແລະຕົນຂອງມັນກໍ່ເໝືອນຕົນຫມີ, ແລະປາກຂອງມັນກໍ່ເໝືອນປາກຂອງສົງໂຕ; ແລະພະຍານາກໄດ້ມອບກຳລັງຂອງມັນ, ບັນລັງຂອງມັນ, ແລະອຳນາດອັນຍິ່ງໃຫຍ່ໃຫ້ແກ່ມັນ. ພຣະນິມິດ 13:2.

ມັງກອນ ຊຶ່ງແມ່ນໂຣມນອກສາສະໜາ ໄດ້ມອບສາມສົງໃຫ້ແກ່ລະບົບສັນຕະປາປາ ຄື "ອຳນາດຂອງມັນ, ບັນລັງຂອງມັນ, ແລະ ອຳນາດອັນຍິ່ງໃຫຍ່." ໃນຂໍ້ສະບັບສອງ ສະຫະລັດອາເມລິກາ, ຄືສັດຮ້າຍຈາກແຜ່ນດິນໂລກ, ຖືກພັນລະນາວ່າປະຕິບັດ "ອຳນາດ" ທັງໝົດຂອງສັດຮ້າຍທີ່ຢູ່ກ່ອນມັນ. ແຕ່ຄຳວ່າ "ອຳນາດ" ໃນຂໍ້ສະບັບ ເປັນຄຳກຣິກອີກຄຳໜຶ່ງ ທີ່ແຕກຕ່າງຈາກຄຳທີ່ເປັນ "ອຳນາດ" ໃນຂໍ້ສະບັບສອງ. ໃນຂໍ້ສະບັບ "ອຳນາດ" ແມ່ນ G1722: ມີຄວາມໝາຍວ່າ ຕໍ່ໜ້າຂອງ (ທັງຕາມຕົວອັກສອນ ຫຼືໃນຄວາມໝາຍອຸປະມາ): ຢູ່ໃນການປະຈັກໜ້າ (ສາຍຕາ) ຂອງ.

ຄຳວ່າ "ອຳນາດ" ໃນຂໍ້ສະບັບສອງນັ້ນ ເປັນຄຳພາສາກຣິກອີກຄຳໜຶ່ງ.

ແລະມັນໄດ້ໃຊ້ອຳນາດທັງໝົດຂອງສັດຮ້າຍໂຕທຳອິດຢູ່ຕໍ່ໜ້າມັນ, ແລະກະທຳໃຫ້ແຜ່ນດິນໂລກ
ແລະບັນດາຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນນັ້ນນະມັດສະການສັດຮ້າຍໂຕທຳອິດ,
ຜູ້ຊົງບາດແຜອັນເຖິງຕາຍຂອງມັນໄດ້ຮັບການຮັກສາໃຫ້ຫາຍດີ. ພຣະນິມິດ 13:12

ຄຳວ່າ “power” G1832 ໃນບ່ອນນີ້ໝາຍເຖິງ, (ໃນຄວາມໝາຍຂອງຄວາມສາມາດ); ສົດພິເສດ, ນັ້ນຄື,
ອິດທິພົນທີ່ຖືກມອບໝາຍ: ອຳນາດ, ເຂດອຳນາດຕຸລາການ, ເສລີພາບ, ລົດອຳນາດ, ສົດ, ກຳລັງ. ຄຳວ່າ
“power” ໃນຂໍ້ທີ່ສືບສອງ ກຳລັງຊັບອກວ່າ ສັດຮ້າຍແຫ່ງແຜ່ນດິນໂລກແມ່ນອຳນາດທີ່ຖືກມອບໝາຍຂອງສັດ
ຮ້າຍແຫ່ງທະເລ—ສະຫະລັດອາເມລິກາແມ່ນຜູ້ແທນຕາງໜ້າໂດຍຕົວແທນຂອງສັດຮ້າຍແຫ່ງທະເລ.
ສະຫະລັດອາເມລິກາໃຊ້ອຳນາດທີ່ຖືກມອບໝາຍທັງໝົດຂອງສັດຮ້າຍຕົວທຳອິດ. ໃນຂໍ້ທີ່ສອງ
ໂຣມັນນອກຮີດໄດ້ມອບສາມສ່ຽງໃຫ້ແກ່ລະບົບສັນຕະປາປາ. Clovis ໄດ້ມອບກຳລັງທາງທະຫານ ແລະ
ພະລັງອຳນາດທາງເສດຖະກິດຂອງລາວໃຫ້ແກ່ລະບົບສັນຕະປາປາໃນປີ 496 ທີ່ຍຸດທະສາດການ Tolbiac.
Constantine ໄດ້ມອບ “seat” ຂອງຈັກກະພັດອອກໄປໃນປີ 330 ແລະ Justinian ໄດ້ລະບຸວ່າ pope
ເປັນຜູ້ແກ່ຂໍ້ພວກນອກຮີດ ແລະ ເປັນຫົວໜ້າຂອງບັນດາຄຣິດຈັກໂດຍດຳລັດໃນປີ 533. Clovis ໃນປີ 496
ເປັນແບບລ່ວງໜ້າຂອງ Reagan ໃນປີ 1989. Reagan ເປັນແບບລ່ວງໜ້າຂອງ Trump.

ຕາມທີ່ Gregory of Tours ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ (ໂດຍຂຽນເກຣັກອັບໜັງສະຕະວັດຕໍ່ມາ), Clovis
ກຳລັງພ່າຍແພ້ໃນການສູ້ຮົບ ແລະ ດ້ວຍຄວາມສົນຫວັງໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອຈາກພຣະເຈົ້າຄາທອລິກ.
ພຣະມະເຫສີຂອງລາວ, Clotilde, ເປັນເຈົ້າຍິງ Burgundian ນິກາຍຄາທອລິກ
ຜູ້ຊົງໄດ້ພະຍາຍາມຊັກຊວນໃຫ້ລາວຫັນຈາກຄວາມເຊື່ອນອກສາສະໜາມາຮັບນິກາຍຄາທອລິກ. Clovis
ໄດ້ປະຕິຍານວ່າ ຖ້າລາວໄດ້ຮັບໄຊຊະນະ ລາວຈະຮັບເອົານິກາຍຄາທອລິກ.
ສະຖານະການໄດ້ພົກຜັນ—ບໍ່ວ່າຈະໂດຍການແຊກແຊງຈາກພຣະເຈົ້າ ຫຼື ຍຸດທະສາດທາງການທະຫານ—ແລະ
Clovis ໄດ້ເອົາຊະນະຊາວ Alemanni, ສັງຫານກະສັດຂອງພວກເຂົາ ແລະ
ກະຈາຍກອງກຳລັງຂອງພວກເຂົາໃຫ້ແກ່ກຳພ່າຍ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊີ້ສັດຕູຄຳປະຕິຍານຂອງຕົນ,
ລາວໄດ້ຫັນມາຮັບນິກາຍຄາທອລິກ ແລະ ຮັບພິທີບັບຕິສະມາ,
ໂດຍຕາມປະເພນີໄດ້ກຳນົດວັນທີ່ໄວ້ວ່າເປັນວັນຄຣິດສະມາດ ປີ 496 ທີ່ Reims ໂດຍ Bishop Remigius (St.
Remi).

ການກັບໃຈຂອງລາວໄດ້ເປັນຈຸດຫັນຜັນສຳຄັນ
ເຮັດໃຫ້ໂຄລວັສເປັນກະສັດຄາທອລິກອົງທຳອິດໃນບັນດາຜູ້ປົກຄອງເຢຍລະມັນນິກ (ບໍ່ເໝືອນກັບວິຊີໂກດ ຫຼື
ອອສໂຕຣໂກດ ຜູ້ເປັນຄຣິດສະຕຽນສາຍອາຣຽນ).
ສິ່ງນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາວແຜ່ຮັກສາອັດຕະໂນມັດຂອງເປັນອັນໜຶ່ງອັນດຽວກັບສາສນາຈັກໂຣມັນ
ແລະເຮັດໃຫ້ລາວໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກປະຊາກອນກາລໂລ-ໂຣມັນ ແລະຈາກສັນຕະປາປາ.
ພິທີບັບຕິສະມາຂອງໂຄລວັສມັກຖືກເຫັນວ່າເປັນ “ການເກດຂອງຟຣັງ” ໃນຄວາມໝາຍເຊິ່ງສັນຍະລັກ
ໃນຖານະຊາດຄາທອລິກ ອັນເຮັດໃຫ້ມັນແຕກຕ່າງຈາກອານາຈັກຄົນປາເຖືອນອື່ນໆທີ່ຍຶດຖືອາຣຽນນິມິ ຫຼື
ລັດທິນອກສາດສະໜາ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ໃນຄາທອລິກຈຶ່ງເອີ້ນຟຣັງວ່າ “ບຸດຫົວປີເຫຼ່ງສາສນາຈັກຄາທອລິກ,”
ແລະອີກດ້ວຍວ່າ “ທິດາຜູ້ແກ່ທິສຸດຂອງສາສນາຈັກຄາທອລິກ.”

ເມື່ອ Clovis ກາຍເປັນອຳນາດຕົວແທນອັນທຳອິດຂອງລະບົບສັນຕະປາປາໃນປີ 496, ລາວເປັນຕົວແບບຂອງ
Reagan ຜູ້ຊົງໄດ້ກາຍເປັນອຳນາດຕົວແທນໃນປີ 1989. ໃນປະຫວັດຂອງ Reagan ແລະ pope John Paul II
ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງພັນທະມິດລັບຂຶ້ນເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການໂຄ່ນລົ້ມກະສັດແຫ່ງທິດໃຕ້. ນັບແຕ່ປີ 1798
ຈົນເຖິງກົດໝາຍວັນອາທິດ ຍິງໄສເພນີແຫ່ງ Tyre ຖືກປົດບັງໄວ້,
ແລະນາງເປັນຍິງໄສເພນີຄົນດຽວກັນນັ້ນທີ່ສືບສາຍຮາກເຫງົ້າຂອງນາງຍ້ອນກັບໄປຫາ Macedon
ອານາຈັກທີ່ຍຶດເໜືອສຸດ. ນາງຄືກະສັດແຫ່ງທິດເໜືອ, ຖືກຊ່ອນໄວ້ໃນທາງຄຳພະຍາກອນ,
ແຕ່ຍັງຄົງປະກາດອ້າງວ່າຕົນບໍ່ຜິດພາດ.

ສັນຕະປາບາກຍັງເປັນຕົວແທນຂອງ "ພວກທີ່ພຶພັນທະສັນຍາ" ດ້ວຍ;
ຜູ້ຊົງເຖິງແມ່ນວ່າໃນທາງຄຳພະຍາກອນໄດ້ຖືກປົດບັງໄວ້ຕະຫຼອດສົງຄາມຕົວແທນທັງສາມ;
ແຕ່ໃນທີ່ສຸດຈະບາກົດເຂົ້າສູ່ສາຍຕາໃນປະຫວັດສາດຂອງຍຸດທະການແຫ່ງ Panium.
ໃນຊ່ວງການປ່ຽນຜ່ານຈາກໂຮມັນຈັກກະພັດໄປສູ່ໂຮມັນຂອງສັນຕະປາບາ
ດານເຮັດໄດ້ລະບຸເວລາທີ່ໂຮມັນນອກສາສະໜາກຳລັງເຂົ້າໃກ້ຈຸດສິ້ນສຸດແຫ່ງເວລາຂອງມັນ
ໃນຖານະເປັນອານາຈັກທີ່ສຳຄັນໃນຄຳພະຍາກອນຂອງພຣະຄຳພີ.

ເພາະວ່າເຮືອຂອງຄົດຕົມຈະຍົກມາຕ່ຳນ້ຳເຂົ້າ; ເຫດສະນັ້ນ ເຂົາຈະເສົ້າໄສກ ແລະກັບຄືນໄປ
ແລະມີຄວາມໂກດແຄ້ນຕໍ່ພັນທະສັນຍາອັນບໍ່ລົງສຸດ; ເຂົາຈະກະທຳດັ່ງນັ້ນ; ແທ້ຈິງແລ້ວ ເຂົາຈະກັບຄືນມາ
ແລະມີຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັບຜູ້ທີ່ພຶພັນທະສັນຍາອັນບໍ່ລົງສຸດ. ດານເຮັດ 11:30.

ໃນຂໍ້ພຣະຄຳພີທີ່ກ່າວວ່າ "ຜູ້ທີ່ພຶພັນທະສັນຍາອັນບໍ່ລົງສຸດ" ໝາຍເຖິງຄຣິສຕະຈັກຄາທອລິກ.
ຜູ້ທີ່ພຶພັນທະສັນຍາອັນບໍ່ລົງສຸດ ຄຣິສຕະຈັກເປົກາໄມສທີ່ປະນີບະນອມຂອງຢອນຜູ້ໄດ້ຮັບການສຳແດງ,
ຊຶ່ງຕາມຄຳສອນຂອງໂປໂລຈະຕ້ອງການຖອຍຫຼັງຈາກຄວາມເຊື່ອ ກ່ອນທີ່ຄົນແຫ່ງບາບຈະຖືກເປີດເຜີຍ.
ລັດທິຄາທອລິກແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ປະຖົມພັນທະສັນຍາ
ດັ່ງທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍການໂຈມຕີທີ່ໄດ້ຖືກນຳມາຕໍ່ພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ,
ແລະຍັງຕ່ວັນຊະບາໂຕວັນທີຈັດ ຊຶ່ງທັງສອງຢ່າງນັ້ນໄດ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ການໂຈມຕີຢ່າງຄ່ອຍເປັນຄ່ອຍໄປນັບແຕ່
ສະໄໝຂອງຄອນສະແຕນຕິນເປັນຕົ້ນມາ. ກ່ອນໜ້ານັ້ນໃນບົດທີ່ສິບເອັດ "ພັນທະສັນຍາ"
ກໍໄດ້ຖືກກ່າວເຖິງເຊັ່ນກັນ.

ແລະໃຈຂອງກະສັດທັງສອງນີ້ຈະມຸ່ງຫາການກະທຳຊົດຮ້າຍ, ແລະເຂົາຈະເວົ້າຄຳຕົວະຢູ່ຕະດຽວກັນ;
ແຕ່ມັນຈະບໍ່ສຳເລັດ, ເພາະວ່າຈຸດຈົບນັ້ນຍັງຈະເຖິງໃນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້.
ແລ້ວເຂົາຈະກັບໄປຍັງແຜ່ນດິນຂອງຕົນພ້ອມດ້ວຍຊັບສົມບັດອັນຫຼວງຫຼາຍ;
ແລະໃຈຂອງເຂົາຈະຕ່ຳນ້ຳພັນທະສັນຍາອັນບໍ່ລົງສຸດ; ແລະເຂົາຈະກະທຳການອັນຍິ່ງໃຫຍ່,
ແລະກັບໄປຍັງແຜ່ນດິນຂອງຕົນ. ໃນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ ເຂົາຈະກັບມາ ແລະມຸ່ງໜ້າໄປທາງທິດໃຕ້;
ແຕ່ຄົນຈະບໍ່ເໝືອນຄັ້ງກ່ອນ ຫຼືຄັ້ງຫຼັງ. ດານເຮັດ 11:27-29.

ໃນຂໍ້ພຣະຄຳພີທີ່ກ່າວວ່າ "ເຂົາ" ໄດ້ກັບຄືນໄປຍັງແຜ່ນດິນຂອງຕົນ,
ແລ້ວຕໍ່ມາກໍໄດ້ກັບຄືນໄປຍັງແຜ່ນດິນຂອງຕົນອີກ.
ການກັບຄືນທັງສອງຄັ້ງນີ້ເປັນຕົວແທນຂອງໄຊຊະນະສອງຄັ້ງ ຊຶ່ງຕ່ຳຈາກນັ້ນໄດ້ມີການ "ກັບຄືນ"
ຢ່າງມີຊອບສຳລັບໄປຍັງນະຄອນໂຮມ. ຄັ້ງທຳອິດຄືຍຸດທະນາວິທີແອັກຕຽມ ໃນປີ 31 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຕໍ່ຕ້ານ Antony
ແລະ Cleopatra, ແລະຄັ້ງທີສອງຄືຫຼັງຈາກການທຳລາຍນະຄອນເຢຣຸຊາເລັມ ໃນປີ 70 ຄ.ສ.
"ເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້" ໃນຂໍ້ພຣະຄຳພີນັ້ນ ແມ່ນປີ 330, ຊຶ່ງຊີ້ບອກເຖິງການສິ້ນສຸດຂອງ "ເວລາ"
ທາງຄຳພະຍາກອນໃນຂໍ້ທີ່ຊາວສີ ອັນເທົ່າກັບສາມຮ້ອຍຫົກສິບປີ.

ກະສັດສອງຄັ້ງທີ່ກ່າວຄຳມຸສາຢູ່ຕະດຽວກັນນັ້ນ ກະທຳການເຊັ່ນນັ້ນກ່ອນ "ເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້" ເພາະວ່າ
"ຈຸດຈົບນັ້ນຍັງຈະມາເຖິງໃນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້." ຄຳຖາມໜຶ່ງທີ່ຄວນນຳມາພິຈາລະນາຄື
ຂໍ້ພຣະຄຳທີ່ໝາຍວ່າຢ່າງໃດເມື່ອລະບຸວ່າ
"ແລ້ວລາວຈະກັບໄປຍັງແຜ່ນດິນຂອງຕົນພ້ອມດ້ວຍຄວາມຮັ່ງມີຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ"? ສິ່ງທີ່ໝາຍຄວາມວ່າ
ເມື່ອເຖິງເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລ້ວລາວຈະກັບໄປ; ຫຼືວ່າ ເມື່ອກະສັດທັງສອງກ່າວຄຳມຸສາຢູ່ທີ່ຕະແລ້ວ
ລາວຈະກັບໄປ, ແລະດັ່ງນັ້ນການກັບໄປນັ້ນຈຶ່ງເປັນກ່ອນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້.

Uriah Smith ລະບຸວ່າ ການກັບຄືນທັງສອງຄັ້ງນັ້ນແມ່ນໃນປີ 31 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແລະ 70 ຄ.ສ.,
ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນຂອງປະຫວັດສາດກ່ອນປີ 330 ອັນເປັນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້. Smith ຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນອີກວ່າ
"ການກັບຄືນ" ໃນຂໍ້ທີ່ຊາວເກົ່ານັ້ນ ເກດເຂັນຫຼັງປີ 330,

ແລະວ່າມັນບໍ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດເໝືອນດັ່ງການກັບຄືນທິຕາມມາຫຼັງການຮົບທີ່ Actium ແລະ Jerusalem. ສິ່ງທີ່ໝາຍຄວາມວ່າ ກ່ອນເວລາທີ່ກໍານົດໄວ້ນັ້ນ ມີການພົບປະຫຼັງທີ່ມີການກ່າວຄຳຕົວະ, ແລະຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກະສັດອົງໜຶ່ງໃນສອງອົງຜູ້ທີ່ໄດ້ກ່າວຄຳຕົວະນັ້ນ ກໍກັບຄືນພ້ອມດ້ວຍຄວາມມັ່ງຄັ້ງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ແລ້ວຈຶ່ງຕໍ່ຕ້ານພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ, ກະທຳການອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ແລະກັບຄືນໃນປີ 330 ອັນເປັນເວລາທີ່ກໍານົດໄວ້.

ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ລາວໂຈມຕີທາງທິດໃຕ້ ແຕ່ມັນຈະບໍ່ເໝືອນກັບຍຸດທະການທີ່ອີກຕຽມ ຫຼືການທຳລາຍເຢຣູຊາເລັມ. ປະຫວັດສາດຂອງ ຄ.ສ. 70 ໃນຂັ້ນຮ່າງເຫຼົ່ານັ້ນ

ສະແດງເຖິງຈຸດຈົບຂອງປະຊາຊົນແຫ່ງພັນທະສັນຍາທີ່ພຣະເຈົ້າຊົງເລືອກ ດັ່ງທີ່ຖືກແທນຄວາມໂດຍ "ພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ" ໃນຂັ້ນຮ່າງນັ້ນ. ໃນຂໍ້ສາມສົບ

ໂຣມນອກຮົດມີການສົມຮູ້ວ່າມີຄົນກັບຜູ້ທີ່ພຣະຖືມພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ. ຄ.ສ. 70

ແມ່ນຈຸດສິ້ນສຸດຢ່າງແທ້ຈິງຂອງອິດສະຣາເອນບູຮານຕາມຕົວອັກສອນ

ໃນຖານະເປັນປະຊາຊົນແຫ່ງພັນທະສັນຍາຂອງພຣະເຈົ້າ, ແລະຂໍ້ສາມສົບກຳລັງຊີ້ບອກເຖິງປະຫວັດສາດຫຼັງຈາກ ຄ.ສ. 70 ອີກສີ່ສະຕະວັດ. ຜູ້ທີ່ພຣະຖືມພັນທະສັນຍາໃນປະຫວັດສາດທີ່ຖືກແທນໄວ້ໃນຂໍ້ສາມສົບ

ຄືຜູ້ທີ່ໄດ້ລະຖິ້ມພັນທະສັນຍາທີ່ພຣະເຈົ້າໄດ້ຊົງເຂົ້າໄວ້ກັບພຣະອົງແລະປະຊາຊົນຄຣິສຕຽນຂອງພຣະອົງ.

ໂຣມສັນຕະປາປາ

ແມ່ນຄຣິສຕະຈັກທີ່ຖືກແທນຄວາມເປັນບັນດາຜູ້ທີ່ພຣະຖືມພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດໃນຂໍ້ສາມສົບ.

ເພາະວ່າເຮືອທັງຫຼາຍຈາກຄົດຕິມີຈະມາຕໍ່ຕ້ານລາວ; ດັ່ງນັ້ນລາວຈະເສົ້າໃສກ ແລະຈະກັບຄືນໄປ ແລະຈະມີຄວາມໂກດແຄ້ນຕໍ່ພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ; ລາວຈະກະທຳເຊັ່ນນັ້ນ; ແມ່ນແຕ່ລາວຈະກັບຄືນໄປ ແລະຈະມີຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ທີ່ພຣະຖືມພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ. ດານເຢອນ 11:30.

ຂໍ້ທີ່ຊາວເກຣັກນຳພາພວກເຮົາໄປເຖິງປີ 330, ຊຶ່ງເປັນເວລາທີ່ກໍານົດໄວ້ ແລະໄດ້ສຳເລັດຄົບຖ້ວນໂດຍການທີ່ Constantine ຍ້າຍນະຄອນຫຼວງໄປສູ່ Constantinople. ທີ່ໝາຍເຫດເວລານັ້ນ

ໂຣມນອກຮົດຈະຖືກດຶງເຂົ້າໄປໃນສົງຄາມທາງທິດໃຕ້ ຊຶ່ງຈະບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດດັ່ງທີ່ Actium ແລະ

Jerusalem ເຄີຍເປັນ. ຕໍ່ມາໃນຂໍ້ທີ່ສາມສົບ ໂຣມນອກຮົດຖືກໂຈມຕີໂດຍ Genseric

ຜູ້ທີ່ເປີດສາກສົງຄາມທາງເຮືອຂອງຕົນຈາກ Chittim, ຊຶ່ງໃນບົດຈຸບັນຮູ້ຈັກກັນວ່າ Carthage.

ສົງຄາມຕໍ່ຕ້ານໂຣມນອກຮົດນີ້

ຍັງຖືກນຳສະເໜີໄວ້ເປັນແຕ້ມແທນຂອງແກ້ວແກວ່ງທີ່ສອງໃນບັນດາແກ້ວແກວ່ງເຈັດປະການໃນພຣະທຳ Revelation. ໃນບັນດາອຳນາດແຫ່ງແກ້ວແກວ່ງເຫຼົ່ານັ້ນສືບປະການທຳອິດ

ໄດ້ນຳໂຣມຕາເວັນຕົກໄປສູ່ຈຸດອະວະສານພາຍໃນປີ 476. ໃນບັນດາແກ້ວແກວ່ງສືບປະການທຳອິດນັ້ນ

ແກ້ວແກວ່ງທີ່ສອງ ຄືເຮືອຂອງ Chittim ເປັນສົງທຶນແຮງທີ່ສຸດ, ເພາະວ່າ Genseric ໄດ້ເຂົ້າຄອບຄອງທະເລ ແລະຄວາມມັ່ງຄັ້ງຂອງຈັກກະພັດກໍ່ແຫ້ງເຫຼືອດລົງ.

ເມື່ອຖືກເຜີຍໜ້າ ແລະຖືກເຮັດໃຫ້ໃສກເສົ້າໂດຍເຮືອຂອງຄົດຕິມີ ລາວກໍກັບຄືນ

ແລະມີຄວາມຄຽດແຄ້ນຕໍ່ພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ.

ສິ່ງນີ້ໄດ້ສຳເລັດເປັນຈິງໃນປະຫວັດສາດທີ່ນຳໄປສູ່ການມອບອຳນາດໃຫ້ແກ່ສັນຕະປາປາໃນປີ 538

ໂດຍຜ່ານສົງຄາມຕໍ່ຕ້ານພຣະວັດຈະນະຂອງພຣະເຈົ້າ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ລາວກໍກັບຄືນ ແລະມີ

"ຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ທີ່ປະຖືມພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ."

ການປະສານສຳພັນລະຫວ່າງໂຣມັນນອກສາສະໜາ ແລະໂຣມັນສັນຕະປາປານັ້ນ ໄດ້ສຳເລັດເປັນຈິງໃນປີ 533

ດ້ວຍພຣະລາຊດຳລັດຂອງ Justinian. ຂໍ້ຖັດໄປ ຄືຂໍ້ທີ່ສາມສົບເອັດ

ຈຶ່ງສືບຕໍ່ດ້ວຍວິທີທີ່ໂຣມັນນອກສາສະໜາຖືກ "ເຮັດໃຫ້ໃສກເສົ້າ." ໃນ 2 Thessalonians, Paul ສອນວ່າ

ໂຣມັນນອກສາສະໜາໄດ້ "ຂັດຂວາງ" ບໍ່ໃຫ້ສັນຕະປາປາເຂົ້າຄອບຄຸມໃນປີ 538.

ຫຼັງຈາກລາວຖືກເຮັດໃຫ້ໃສກເສົ້າໂດຍການໂຈມຕີຈາກທະເລ ຊຶ່ງທຳລາຍເສດຖະກິດຂອງອານາຈັກ

ລາວກໍມີຄວາມຄຽດແຄ້ນຕໍ່ພັນທະສັນຍາອັນບໍລິສຸດ
ແລ້ວກໍມີຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ທີ່ປະຖົມພັນທະສັນຍາ. ໃນຂໍ້ຕົກລົງ "ກອງກຳລັງ"
ຊຶ່ງເປັນຕົວແທນອຳນາດທີ່ຖືກມອບໃຫ້ແກ່ສັນຕະປາບາໃນປີ 496 ໂດຍ Clovis ໄດ້ລຸກຂຶ້ນ
ແລະພວກມັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະຖານບໍລິສຸດແຫ່ງກຳລັງເປັນມົນ
ຊຶ່ງໃນປະຫວັດສາດເປັນຕົວແທນຂອງນະຄອນໂຮມ
ແລະຕໍ່ມາໂຮມນັ້ນອອກສາສະໜາຈະນຳເອົາສາສະໜາອອກສາສະໜາ (the daily) ອອກໄປຈາກອານາຈັກ
ແລະແທນທີ່ດ້ວຍຄຳທອລົກ ແລ້ວຈຶ່ງຕັ້ງສັນຕະປາບາໄວ້ເທິງບັນລັງໃນປີ 538.

ເມື່ອຕໍ່ແຫ່ງສັນຕະປາບາໄດ້ຮັບອຳນາດໃນປີ 538 ມັນໄດ້ຈັດຫາທັງພະຍານຜ່າຍຄຳພະຍາກອນ
ແລະພະຍານຜ່າຍປະຫວັດສາດ ຊຶ່ງຖືກເປັນຕົວແທນຢູ່ໃນຂໍ້ພະຄຳທີ່ພວກເຮົາກຳລັງພິຈາລະນາຢູ່ ປີ 538
ຖືກສືບຕໍ່ແບບໂດຍ 31 BC ແລະຍຸດທະການແຫ່ງອັກຕຽມ. ໃນດານເືອນ ບົດ 8 ຂໍ້ 9
ໂຮມນອກຮີດຈະເອົາຊະນະອຸປະສັກທາງພູມສາດສາມປະການເພື່ອຍຶດເອົາບັນລັງຂອງໂລກ.
ຢ່າງທີ່ອິດແມ່ນຊື່ໂຮມທາງທິດຕາເວັນອອກ, ຕໍ່ມາຄືຢູດາ ແລະເຢຣູຊາເລັມ,
ຕາມດ້ວຍອຸປະສັກໃນຍຸດທະການແຫ່ງອັກຕຽມ. ໂຮມສັນຕະປາບາກໍຈະມີເຂົ້າສາມອັນຖືກຖອນອອກເຊັ່ນກັນ,
ອັນທີ່ສາມໃນນັ້ນຄືພວກ Goths ຜູ້ທີ່ຖືກຂັບໄລ່ອອກຈາກນະຄອນໂຮມໃນປີ 538. ໂຮມນອກຮີດ ແລະ
ໂຮມສັນຕະປາບາ ໃຫ້ພະຍານສອງປະການທີ່ຊີ້ບອກວ່າ ຍຸດທະການແຫ່ງອັກຕຽມສອດຄ່ອງກັບປີ 538, ແລະປີ
538 ສະແດງເຖິງກົດໝາຍວັນອາທິດໃນສະຫະລັດອາເມຣິກາ,
ເມື່ອໂຮມສະໄໝໃໝ່ປົກຄອງຢ່າງສູງສຸດຈົນກວ່າເວລາແຫ່ງການທົດລອງຈະປົດລົງ.

ພວກເຮົາໄດ້ສະໜູນພາບລວມຂອງຂໍ້ທີ່ຊາວເຈັດ ຫາ ສາມສິບເອັດ ແລ້ວ.

ໃນບົດຄວາມຕໍ່ໄປ, ພວກເຮົາຈະມຸ່ງເນັ້ນໃສ່ຂໍ້ພະຄຳເຫຼົ່ານີ້
ແລະເລີ່ມຕົ້ນວຽກງານໃນການປຸງບູລິມະສິດຂອງຕອນນີ້ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບປະຫວັດຂອງຂໍ້ທີ່ສິບເອັດຫາສິບຫ້າ.